

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
ZAGREB
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
ZAGREBIA

Detaljni izvedbeni plan

Akademski godina:

2025/2026

Semestar:

Zimski

Studiji:

Povijest (dvopredmetni)

(R) (izborni)

Psihologija (R) (izborni)

Povijest (dvopredmetni)

nastavnički) (R)

(izborni)

Godina studija:

1

I. OSNOVNI PODACI O KOLEGIJU

Naziv kolegija: Antička vojna povijest

Kratica kolegija: IZBD233

Status kolegija:

Obvezni

ECTS bodovi: 6

Šifra kolegija: 248620

Preduvjeti za upis kolegija: Nema

Ukupno opterećenje kolegija

Vrsta nastave

Ukupno sati

Predavanje

30

Seminar

15

Mjesto i vrijeme održavanja nastave: HKS – prema objavljenom rasporedu

II. NASTAVNO OSOBLJE

Nositelj kolegija

Ime i prezime: Bilić-Dujmušić Siniša

Akademski stupanj/naziv:

Izbor: izvanredni profesor

Kontakt e-mail:

[sinisa.bilic-](mailto:sinisa.bilic-@unicath.hr)

dujmusic@unicath.hr

Telefon:

Konzultacije: Prema objavljenom rasporedu

Suradnici na kolegiju

III. DETALJNI PODACI O KOLEGIJU

Jezik na kojem se nastava održava: Hrvatski

Opis kolegija	<p>Prezentira se vođenje rata u grčkom polisu, makedonskoj državi i helenističkim monarhijama te razvoj rimske vojne sile od kraljevstva do kasne antike, s naglaskom na vremenu kraja republike i početka principata – što uključuje tehničke aspekte (logistika, obavještajna služba, strategija, pomorsko ratovanje, naoružanje i oprema), ali i proučavanje literarnih i umjetničkih interpretacija rata te njegovih društvenih i psiholoških aspekata. Od polaznika se ne traži nikakvo prethodno znanje o vojnoj vještini, ali je nužno predznanje o grčkoj i rimskoj povijesti. Razumijevanje povijesnog konteksta antičkog ratovanja, uloge rata u antičkom društvu, antičkog stava prema ratu i nasilju, shvaćanje tehničkih aspekata naoružanja i taktike, mogućnost analiziranja strateških i taktičkih postupaka u pojedinim bitkama i operacijama te navikavanje studenata na ispravan pristup antičkim izvorima i interpretaciju njihovih podataka.</p>	
Očekivani ishodi učenja na razini kolegija	<p>Razumjeti temeljne principe i način nastanka takozvanog zapadnog načina ratovanja. Primijeniti potrebna znanja iz antičke povijesti, kao i drugih znanstvenih disciplina prisutnih u ratnoj vještini (geografije, fizike, sociologije, psihologije, medicine i sl.). Razložiti veze između vojske i organizacije društva koja je stvara. Razumjeti kauzalnost i međuovisnost vojne organizacije i slijeda događaja na bojnopolju. Vrednovati antičke izvore i uočavati iskrivljavanja podataka zbog pristranosti ili pretjerivanja. Voditi argumentirane rasprave te postavljati poticajna pitanja. Izgrađivati moralni stav o ratu i nasilju.</p>	
<i>Literatura</i>		
Obavezna	<p>A. K. Goldsworthy, <i>The Roman Army at War</i>, Oxford 1966. (prijevod na hrvatski, PDF) stranica: 156; A. K. Goldsworthy, <i>Roman Warfare</i>, London, 2007. (prijevod na hrvatski, PDF) stranica: 78; V. D. Hanson, <i>The Wars of the Ancient Greeks</i>, London, 1999. rievod na hrvatski, PDF) stranica: 207.</p>	
Dopunska	<p>K. R. Dixon, <i>The Late Roman Army</i>, London, 1996.; J. Guilaine – J. Zammit, <i>The Origins of War, Violence in Prehistory</i>, Oxford, 2005.; N. M. Kneel, <i>Spartans. A New History</i>, Singapore, 2010.; E. N. Luttwak, <i>The Grand Strategy of the Roman Empire from the First Century A.D. to the Third</i>, Baltimore, 1979.; J. Warry, <i>Warfare in the Classical World</i>, New York, 2000.; Ph. Matyszak, <i>The Enemies of Rome, from Hannibal to Attila the Hun</i>, London, 2004.; P. Southern, <i>The Roman Army, a Social and Institutional History</i>, Oxford, 2007.; M. Feugère, <i>Weapons of the Romans</i>, Charleston, 2002.; D. B. Campbell, <i>Besieged. Siege Warfare in the Ancient World</i>, Oxford, 2006.; S. Anglim – Ph. G. Jestic – R. S. Rice – S. M. Rusch – J. Serrati, <i>Fighting Techniques of the Ancient World 3000 BC – 500 AD</i>, New York 2007.; J. S. Morrison, <i>Greek and Roman Oared Warships 339 – 30 BC</i>, Oxford, 1996.; L. Casson, <i>Ships and Seamanship in the Ancient World</i>, Baltimore, 1995.</p>	
<i>Način ispitivanja i ocjenjivanja</i>		
Polaze se DA	Isključivo kontinuirano praćenje nastave NE	Ulazi u prosjek DA
Preduvjeti za dobivanje potpisa i polaganje završnog ispita	<p>Redovito pohađanje nastave – prisutnost na najmanje 70% nastave prema studijskom programu i izvedbenom nastavnom planu;</p> <p>Uredno izvršene seminarske obveze – predana i prihvaćena pismena verzija seminarskog rada;</p> <p>Stjecanje minimalnog uspjeha od 35 % tijekom nastave unutar zadanih nastavnih aktivnosti – ostvareno kumulativno.</p>	
Način polaganja ispita	<p>a) Nastavne aktivnosti – 70 % ocjene</p> <p>seminarske obveze – 10%</p> <p>kolokvij – 30%</p> <p>kolokvij – 30%</p> <p>b) Završni ispit – 30% ocjene (za prolaz je nužno odgovoriti 50% ispita)</p>	
Način ocjenjivanja	<p>Nastavne aktivnosti: 70 % ocjene: seminarske obveze, 1. kolokvij, 2. kolokvij.</p> <p>Završni ispit: 30% ocjene.</p>	
Detaljan prikaz ocjenjivanja unutar Europskoga sustava za prijenos bodova		

VRSTA AKTIVNOSTI	ECTS bodovi - koeficijent opterećenja studenata	UDIO OCJENE (%)
Pohađanje nastave	1,13	0
Seminarski rad	0,48	10
Kolokvij-međuispit	1,46	30
Kolokvij-međuispit	1,46	30
Ukupno tijekom nastave	4,53	70
Završni ispit	1,47	30
UKUPNO BODOVA (nastava+zav.ispit)	6	100

Datumi kolokvija:

Datumi ispitnih rokova:

IV. TJEDNI PLAN NASTAVE

Predavanja

#	Tema
1	Uvodno predavanje
2	Hollywood i antički rat
3	Metodologija vojne povijesti
4	Rat i antičko društvo: zapadni način ratovanja
5	Brončanodobno ratovanje
6	Temeljna grčka vojna terminologija
7	Falanga
8	Makedonska vojska
9	Rana rimska vojska
10	Hoplitska i manipularna legija
11	Vojska Republike nakon reformi Gaja Marija
12	Organizacija vojske Carstva
13	Kasnoantička vojska
14	Opsadn rat
15	Rat na vodi

Seminari

#	Tema
1	Podjela seminara
2	Zaraćene strane: bitka kod Maratona 490. pr. Kr.

3	Zaraćene strane: bitka kod Salamine 480. pr. Kr.
4	Zaraćene strane: atenska opsada Sirakuze 415.-13. pr. Kr.
5	Zaraćene strane: bitka kod Isa 333. pr. Kr.
6	Zaraćene strane: bitka kod Hidaspa 326. pr. Kr.
7	Zaraćene strane: galska pljačka Rima 390. pr. Kr.
8	Zaraćene strane: bitka kod Beneventa 275. pr. Kr.
9	Zaraćene strane: bitka kod Metaura 207. pr. Kr.
10	Zaraćene strane: bitka kod Kare 53. pr. Kr.
11	Zaraćene strane: opsada Alezije 52. pr. Kr.
12	Zaraćene strane: bitka kod Akcija 31. pr. Kr.
13	Zaraćene strane: Teutoburška šuma 9. god.
14	Zaraćene strane: bitka kod Ctesifona 363. god.
15	Zaraćene strane: bitka kod Hadrijanopola 378. god.